

**SILHOUET
VAN EEN EMPAAT**

SILHOUET VAN EEN EMPAAT

Pebbles L'Abée

JOANNA ROMANS
DEEL 1

Schrijver: Pebbles L'Abée
Coverontwerp: Pebbles L'Abée
ISBN: 9789463421089 Paperback
ISBN: 9789463421331 Ebook

© Pebbles L'Abée

'You have to keep breaking your heart, until it opens'
Rumi

SILHOUET VAN EEN EMPAAT

Een glimlach kroop langzaam, als in een teder gebaar over Joanna's gezicht. Gevolgd door een aanraking van pure liefde, diep in haar hart. 'I see someone who's dying to love...'

De zware, mannelijke stem sprak zacht.

Dat dying... Ze dacht na.

De liefde in zijn warme stem sprak boekdelen, maar ze begreep de achterliggende hint wel. Het kon haar even niet schelen. De liefdevolle aanraking van hem was té prettig.

Voor een moment sloot ze haar ogen. Genietend, alsof ze zo het onvermijdelijke kon voorkomen.

Het gevoel leek een eeuwigheid te duren, maar miste de stilte van een vredig hoofd. *In liefde lijkt de tijd haast stil te staan...*

Een korte verbazing, en dan een logisch antwoord.

Natuurlijk, het hart kent geen tijd...

De gedachten die zich opdrongen trokken haar letterlijk weg bij haar gevoel. *Waarom kan ik mijn hoofd niet eens één keer stil houden...*

Ze zuchtte. *Dying...*

Wanneer Vader, houdt dit eindelijk eens op? Is het nog niet genoeg geweest....?

John,

'Het enige dat wij écht deelden, was de ruimte waarin we leefden...'

Joanna

DEEL 1

1

HOOFDSTUK

Nu...

Joanna werd wakker van een geluid dat ze niet direct kon plaatsen.

Ze wilde nog niet wakker worden. Niet nu.

Ze zuchtte. Onbewust. Haar wenkbrauwen fronsten. *Weer dat geluid...*

Haar bewustzijn begon langzaam wakker te worden. Ze hoorde een stem, en weer dat geluid.

Ik moet nog tussen slapen en wakker worden in zweven... Dit besef drong langzaam haar slaperige hoofd binnen. Haar ogen openden zich.

Zwaar en slaperig. Instinctief wist ze dat het daar nog veel te vroeg voor moest zijn, maar toch hoorde ze geluiden.

Het piepen van de slaapkamerdeur trok haar aandacht.

Hoe laat is het eigenlijk...? Met een ruk draaide Joanna haar hoofd om.

Haar dochter Elin stond in de deuropening. Ze hield Lola stevig onder haar arm geklemd. Het hondje rilde helemaal over haar kleine lijfje. Suf registreerde Joanna vermoeidheid en frustratie op haar dochters jonge gezicht.

‘Lola wil niet slapen mam. Ze is bang. Mag ze bij jou op bed...?’

Nog voor Joanna de kans kreeg om iets te zeggen, ging Elin verder.

‘Sorry mam, maar ik kan er niets aan doen.’ Ze zei het, alsof het háár schuld was dat de hond bang voor iets was. ‘Ik probeer haar al uren stil te houden...’ Weer een verontschuldiging.

Ach, kijk dat slaperige snoetje... Joanna’s hart roerde zich. Toen ze overeind kwam, was ze klaarwakker. Haar ogen vlogen naar de wekker. *Het is pas half vier...*

Haar net nog oververmoeide brein, werkte nu volledig en snel. *Om half zeven moet Elin er weer uit, en het is al half vier...*

Buiten hoorde ze de geluiden van de chemiefabriek die hier zowat om de hoek lag. Het stoom afblazen, zoals het genoemd werd, zorgde voor ontzettend veel geluidsoverlast in de buurt. Daar kwam Lola’s angst vandaan wist ze.

‘Geeft niet meid...’ Haar stem klonk slaperig, laag en zacht. ‘Ze zijn weer bezig bij die fabriek. Heb je dat niet gehoord?’ Ze keek haar dochter liefdevol aan. ‘Waarom breng je haar nu pas...?’

Elin mompelde onduidelijk, en Joanna vroeg niet verder.

Ze vermoedde dat haar dochter toch wat geslapen had, en dat ze dat nu graag weer wilde doen. Ze stapte uit bed en nam het angstige hondje van haar over. ‘Kom Lola...’

Met een rustig gebaar zette Joanna Lola op de grond naast het bed.

Het diertje rilde nog harder. Ze miste duidelijk de veiligheid van een beschermende arm om haar heen.

‘Ga maar weer gauw slapen schat...’ Ze keek haar dochter liefdevol aan.

‘Ik zorg wel voor haar...’

Slaperig draaide Elin zich om, uitte nog een laatste onduidelijke verontschuldiging, en verdween naar haar eigen slaapkamer.

Joanna keek naar het hondje. ‘Kom meisje...’ Ze liep naar de keuken, gevolg door het rillende diertje. ‘Het is goed Lola. Ssst..., het is goed.’

Niet dat de rustig gefluisterde woorden enige indruk maakten.

Het rillen werd erger.

Elin’s slaapkamerdeur stond op een kier. Joanna gluurde in het voorbijgaan even naar binnen. ‘Nacht nacht schat...’

Haar zacht gefluisterde woorden werden gehoord.

‘Nacht nacht mam...’

Kleine Beau lag op haar rug op Elin’s bed. Haar pootjes waren ontspannen uit elkaar gevallen. Het leek op een totale overgave, vertrouwend dat alles goed was.

Joanna glimlachte en liep zachtjes naar de keuken, gevolgd door een angstig hijgende Lola. Zoals elke nacht als ze wakker werd van iets, draaide ze in de keuken een half shagje aan het aanrecht. Niet meer dan een domme gewoonte. *Vast heel menselijk, dit soort domme gewoontes...* Ze glimlachte in zichzelf.

‘Dominant.’

Het woord schoot totaal onverwacht door haar hoofd. Niet rustig, maar luid en hatelijk. Haar aanvallend. Daarna was het weer stil. Op momenten als deze vervloekte ze haar telepathische begaafdheid. *Zeker bang dat ik het anders niet hoor...*

De adremme opmerking had blijkbaar doel getroffen, want het bleef verder stil.

Ik zou rustig moeten blijven, beheerst, meesterlijk, maar op dit tijdstip... Ze zuchtte gelaten. *Weten alleen helpt je niet door een gevoelsmoment heen, dat is duidelijk...*

Mopperend deed ze de balkondeur open, maande Lola om binnen te blijven, en rookte het halve sigaretje daar op. Het was donker en koud, maar dat hoorde juist bij haar zelfverzonnen methode om te stoppen met roken. Haar zoveelste poging. Ze rilde en trok mopperend haar ochtendjas iets strakker om zich heen. *Wat een idee eigenlijk, mezelf verplichten om in de kou te gaan staan...* Rillend trok ze haar ochtendjas nog wat strakker om zich heen en keek naar de sigaret in haar hand. *Het heeft tot nog toe totaal geen effect gehad...*

Ze had het zichzelf niet gemakkelijk willen maken, maar juist moeilijk genoeg om te stoppen. Het had alleen nog niet geholpen.

In de kou staan roken is duidelijk niet moeilijk genoeg... Ze dacht er even over na. *Hoewel..., als het té koud is, zoals nu, rook ik maar een halve...* Weer keek ze naar de sigaret. *Het is ook geen gewoonte, maar een verslaving...* Gelaten haalde ze haar schouders op. *Een van mijn pogingen zal toch eens gaan lukken...*

Ze lachte in zichzelf bij het idee dat plotseling in haar opkwam. *De volgende keer neem ik gewoon viezere shag mee.*

Zwaardere misschien..., dat zou kunnen werken. Ze zag de potentie. *Of ik ga vaste sigaretten roken, als ik die niet lekker vind, stop ik er waarschijnlijk sneller mee. Gewoon positief blijven...*

Door het geluid van een blaffende hond veranderde de glimlach in irritatie. *Elin...*

Joanna dacht aan het beetje slaap dat Elin vannacht had gehad. Ze drukte haar sigaret snel uit en ging kijken wat er aan de hand was. Het hondje zat voor Elin's slaapkamerdeur. Ze durfde blijkbaar niet door de smalle kier naar binnen. Ze keek om toen ze Joanna zag, en duwde haar kleine snuitje tegen Elin's deur.

Het was overduidelijk wat het dametje wilde.

Helaas, die kans krijg je vannacht niet meer...

Niet bij Elin in elk geval...

'Nee Lola...' Joanna fluisterde gebiedend, en wees met een vinger naar een denkbeeldige plek naast haar. 'Kom hier...'

Het diertje was niet echt onder de indruk. Ze keek Joanna kort aan. Haar kleine oogjes volgden de vinger, peilden Joanna's houding, en draaiden toen van haar weg. Ze drukte haar neusje weer tegen Elin's deur. 'Nee Lola...' Joanna ging niet in discussie. Ze pakte het diertje onder haar arm en liep naar haar eigen slaapkamer.

'Temperament.'

Het enkele woord drong boosaardig haar hoofd binnen.

Tsssssch... Het geluid kwam snel en minachtend tussen Joanna's tanden vandaan. *Hij moet zijn mening weer uiten...*

Alsof ik die belangrijk moet vinden...

De stem probeerde haar te provoceren, te irriteren, en dat lukte. Ze zette het hondje op de grond, draaide zich met een ruk om, en liep terug naar de keuken. *Nog maar een half sigaretje...*

Vrij hard drukte ze op de knop van de waterkoker, wachtte een minuutje of zo tot hij uitsprong, en schonk zichzelf een kopje Nescafé in. *Moet dat weer midden in de nacht...* Geïrriteerd draaide ze een hele sigaret. *Zo kom ik wel van mijn verslavingen af...*

Haar snerende opmerking leek even boosaardig als die stem in haar hoofd. Joanna merkte het wel, maar kon er nu weinig aan doen. Ze slaakte een diepe zucht toen ze dat besepte. Haar irritatie veranderde in berusting en gelatenheid.

'Morgen is alles anders; beter...'

Joanna hoorde de woorden. Ze klonken nu lief en troostend.

Verleidelijk zelfs, voor iemand die ze graag zou willen geloven, maar ze waren geen waarheid. Ze doorzag het onmiddellijk.

De slang in haar hoofd... Joanna herkende de manier van verlokken en verleiden maar al te goed. Van alle stemmen in haar hoofd, was deze wel de meest achterbakse. Vandaar de naam.

Dat morgen moet me van het nu afhouden. Die slang en dat zwarte willen me overtuigen van het feit dat mijn nu-moment niet goed is...

Er was een tijd geweest dat Joanna had geluisterd naar wat de slang zei. Niet omdat ze het had geloofd, maar omdat ze troost nodig had gehad. Niet dat troost hielp, maar het was menselijk om naar troost te verlangen. Kinderlijk, maar menselijk. Sinds die ene keer was de slang blijven proberen haar te misleiden.

Joanna nam een stevige trek aan haar sigaret en keek nadenkend de rook na. *Dat is waar het echt op aankomt... De misleidingen van de slang te onderscheiden van de waarheid. De waarheid ligt in het nu. Het echte nu, dat ik zelf creëer als een pad dat zich voor me uitstrekt. Een pad van liefde en vreugde, dat ik alleen maar hoeft te creëren in liefde en vreugde... In het nu...*

De slang probeert me daarvan af te houden...

Joanna schrok op uit haar gedachten toen ze de brandende hitte van het kleine sigarettenstompje aan haar vingers voelde. *Au...*

Ze drukte het stompje uit, en draaide meteen weer een nieuwe sigaret. Een onbewuste automatische handeling.

Die slang speelt met hoop, met dromen, met wensen en verlangens, niet met waarheid...

Joanna was op een punt gekomen dat het haar nog maar weinig interesseerde. Ze had het allemaal al gehad, het allemaal al geprobeerd. Ze had er tegen gevochten. Ze had op dezelfde manier terug gereageerd. Ze had zich verontschuldigd. Ze had het proberen te negeren. Ze had geprobeerd in liefde te blijven, en er waren zelfs vele dagen dat het haar nog lukte ook. Ze wist dat dát de weg moest zijn. In liefde blijven. Helaas kon ze dat blijkbaar niet lang genoeg volhouden, en verviel na een tijdje toch weer terug in dat oude patroon. Ze gaf terug wat ze kreeg. Een actie-reactie zonder einde.

Iemand een spiegel voorhouden, maar er zelf ook niet beter van worden. Net ook weer. Ik deed het verdorie weer...

Ik moet rustig blijven. Stil. Luisteren, en nadenken...

Ineens werd ze zich bewust van de energie van een onzichtbaar iemand, die plotseling als een zachte frisse bries om haar heen ging. Hij zei niets, maar ze voelde zijn begrip.

Ik moet ervan leren... Nu ze wat gekalmeerd was kon Joanna het grotere beeld weer beter zien. Het was geen fraai spel, maar wel eentje dat een doel diende. Dat hoopte ze tenminste, al had ze er geen idee van welk doel dat moest zijn.

De Vader doet vast niets zonder een doel... Joanna vertrouwde op God, de Vader die enkele jaren geleden zo plotseling had besloten om op deze manier in haar leven te komen.

Ze kon zich de tijd nog herinneren dat ze ineens begon te voelen dat er wezens om haar heen waren die ze niet kon zien. Ze herinnerde zich ook de schok die dit met zich mee had gebracht. Het had haar leven indertijd behoorlijk op zijn kop gezet. Toch was niet alles onprettig of negatief geweest. Integendeel. Deze wezens wisten haar hart te raken met een liefde die sterker was dan Joanna ooit van een mens gevoeld had. Maar wie ze waren, en waarom ze háár kwamen bezoeken, was een groot raadsel geweest. Door de jaren heen waren er relaties met hen ontstaan, die door liefde gekend werden. In diezelfde liefde maakte het Joanna ook niet uit wie ze waren, of waarom ze haar bezochten. Er was geloof. Er was vertrouwen. Er was een natuurlijke overgave van haar kant, zonder dat men haar daar ooit om had hoeven vragen. Logisch, liefde deed dat. Joanna was hen vrienden gaan noemen. Een verzamelnaam voor al diegenen die onzichtbaar en liefdevol haar leven met haar deelden.

Hoe had ik ze anders moeten noemen...? Ze dacht na. Hoe noem je iets dat er is, maar wat je niet ziet. Iets waar je niets van weet, behalve datgene dat je voelt...?

'It's a riddle.' De vrolijke stem van een kleiner wezen.

Een puzzel... Ja, daar lijkt het inderdaad op... Ze glimlachte om zijn manier van doen en keek in haar koffiekopje. *Op...*

Ze drukte die laatste sigaret half uit, en schudde de herinneringen van zich af. Ze had geen zin om lang na te blijven denken. Ze wilde stilte in haar hoofd. Rust. *Is dat teveel gevraagd? Gewoon kunnen slapen als ik moe ben...?* Ze schrok zelf van de irritatie die nog steeds in haar stem lag, en die duidelijk hoorbaar moest zijn.

Ze had meteen spijt.

'Sorry, ik weet dat ik er doorheen moet...'. De halve verontschuldiging leverde haar een zachte glimlach op.

'We know...'. Twee woordjes, maar het hoorbare, diepe begrip dat in die twee simpele woorden lag, troffen haar in haar hele wezen. Licht beschaamd glimlachte ze zijn kant op.

‘Don’t worry Jo...’

Het bekende stopwoordje. Zelfs daar wist hij met zijn warme liefdevolle stem nog een persoonlijke draai aan te geven.

Ze bedankte hem, stond op, en liep naar binnen.

Lola lag nog steeds op de grond voor Elin’s deur. Haar rillen was wat verminderd. ‘Kom maar meisje. Je mag bij mij in bed liggen...’ Joanna pakte het diertje op, kuste haar, nam haar mee naar haar slaapkamer, en kroop met haar in bed.

‘Kom maar hier liggen.’ Joanna klopte op een plekje ergens naast zich.

Lola keek haar rillend aan en kroop toen veilig tegen haar

buik aan. Joanna aaide haar tot ze niet meer rilde. ‘Trusten meisje...’

Ze sloot haar ogen. *En nu slapen...*

Een kwartiertje later, net toen Joanna op het randje van in slaap vallen was, begonnen ze bij de fabriek alweer met stoom afblazen. Lola sprong van schrik op, en liep rillend en hijgend van angst over Joanna heen. *Au...* Een pijscheut trok over haar gezicht, toen Lola over haar haren heen liep. ‘Verdorie Lola...’ De niet al te frisse geur van Lola’s hijgende ademhaling bereikte haar neus. Met een vies gezicht ging Joanna rechtop zitten.

Potverdorie... Ze uitte een kleine verwensing naar de fabriek.

Hoe ga ik haar stil krijgen... Ze dacht na. *Kalmeringsdruppels...*

Ze herinnerde zich de druppels die ze net voor oud en nieuw gekocht had. *In de woonkamer is het geluid minder te horen...*

Wat druppels, en dan de bank op...

Voor haar eigen gemoedrust stond ze dus maar weer op, en sloop zachtjes met het hondje onder haar arm naar de keuken. Daar zette ze het angstige diertje op het aanrecht. Ze praatte zacht tegen haar, terwijl ze naar het bovenste kastje reikte waar de druppels stonden.

Lola begon weer te rillen. *Verdorie, ze lijkt het door te hebben...*

Joanna doseerde de druppels, maar kwam ook niet verder dan dat.

Uit angst hield Lola haar mondje stijf dicht geklemd.

Jee... ‘Kom meisje, ik probeer je te helpen.’ De zacht uitgesproken woorden maakten geen verschil. Het mondje bleef dicht. Joanna werd zenuwachtig van Lola’s bewegingen om het pipetje te ontwijken.

Op een snoepje dan maar...

Argwanend besnuffelde Lola het snoepje, maar at het niet op. Ze was slim. Het diertje kende de methodes van haar vrouwtje onderhand maar al te goed.

Joanna besloot het op te geven. *Moet dit verdorie allemaal midden in de nacht...* Haar humeur werd er niet beter op.

De bank dan maar... Ze pakte het hondje op en liep naar de bank in de woonkamer. Helaas, die was al bezet. Zizou, de poes die ze opgevangen had nadat een stel verslaafden haar aan haar lot hadden overgelaten, lag rustig in een hoekje op de bank te slapen.

Dat gaat niet werken...

De poes en de hondjes lagen elkaar niet.

Joanna zette Lola op de grond, en stapte op de slapende poes af.

‘Sorry meisje, Lola moet op de bank. Ze is bang. Ik zet jou wel op mijn bed.’ Zizou reageerde zoals alleen poezen dat kunnen. Afstandelijk.

Ze bekeek Joanna met één oog, strekte een poot langzaam uit, en sloot haar ogen weer. Haar boodschap was duidelijk.

‘Sorry popke, je kunt hier niet blijven.’ Joanna smeekte haast.

Helaas zonder resultaat. Zizou deed zoals ze altijd deed. Haar gewoon negeren. *Verdorie...* Ferm pakte Joanna haar op. Met een onwillige, klagende poes onder haar arm liep ze naar haar slaapkamer.

Daar zette ze het diertje op bed, en nam het dekbed en een van de kussens van haar bed. Gapend, en ellendig van de slaap, liep ze naar de woonkamer waar ze de slaapspullen op de bank smeed. *Onderhand begin ik te wennen aan dit ritueel...*

Iedere keer als ze bij de fabriek die geluiden maakten was Joanna door Lola’s angst gedwongen om op de bank te slapen. Het ouderwetse wekkertje dat in de keuken stond, deed dienst op dit soort nachten.

Ze zette hem op half zeven, en draaide hem op. *Eigenlijk zou ik willen uitslapen straks, maar toch... Ik wil ook met Elin opstaan. Direct na haar werk gaat ze weer naar John, en dan zie ik haar voorlopig niet meer...*

Ze zocht met haar ogen naar Lola. Die bleek zich onder het kleine tafeltje naast de bank te hebben verstopt.

‘Kom meiske, we gaan slapen.’ Joanna pakte haar op. ‘Vrouwtje wil nú slapen...’

2

HOOFDSTUK

Om half zeven ging de wekker af. Slaapdronken ging Joanna rechtop zitten op de bank. *Té laat nog té vast geslapen...*

Ze luisterde naar de snurkende geluidjes van Lola, die ergens bij haar voeten lag. Het ontlokte haar een glimlach.

Ze kon nooit kwaad zijn op haar dieren.

Kom, opstaan... Ze hees zich half omhoog, maar liet zich meteen weer terug op de bank vallen. *Jee, ik ben nog moe...*

Net toen ze zich om wilde draaien herinnerde ze zich waarom ze op moest staan. *Elin. Ik móet eruit...*

Haar lichaam vertelde haar dat ze nog uren slapen moest, maar haar hoofd vertelde een ander verhaal. *Kom, ik moet...*

Ik tel tot drie en bij de derde tel ga ik rechtop zitten. Een... Twee... Drie...

Loom telde ze langzaam tot drie. Er gebeurde niets.

Ik moet toch écht opstaan...

Nog een keer, en nu écht opstaan. Een, twee, drie... Deze keer telde ze sneller, duwde bij nummer drie resoluut het dekbed van zich af, en ging rechtop zitten.

Lola is er niet wakker van geworden... Het diertje had haar ogen een heel klein beetje open. Haar pupillen leken weggedraaid, en haar pootjes maakten bewegingen. *Alsof ze lijkt te rennen in een droom...* Onvast door de slaap die nog in haar lijf zat, hees ze zich van de bank omhoog. Haast slaapwandeland liep ze door de woonkamer naar de gang, stopte bij Elin's slaapkamer, en riep tegen de gesloten deur dat het tijd was om op te staan. Het geluid dat van achter de deur kwam, kende ze maar al te goed. 'Ik zet de wekker nog tien minuutjes mam.' Joanna glimlachte. 'Je hoeft niet meer te roepen, ik kom dadelijk écht wel...' Haar dochter was nog helemaal van de wereld blijkbaar. Een herkenbaar probleem, en niet alleen van vannacht. Ze hadden beiden moeite met opstaan. Iedere dag.

'Goed schat...'

Als in een fractie van een seconde flitste er een herinnering door haar hoofd. John, haar ex-man, en zijn moeite met opstaan. Ze voelde zelfs licht de irritatie die dat altijd bij haar had opgewekt. Snel duwde Joanna die herinnering en dat gevoel weg, en liep door naar de keuken. Met een slaperig automatisme drukte ze de waterkoker aan voor een kopje Nescafé, en stopte twee afbakbroodjes in de oven. Elin's ontbijt. Zelf kon ze op dit tijdstip nog geen eten door haar keel krijgen. Een paar minuten later zat ze op het balkon echt wakker te worden met een kop koffie en een sigaret. Háár ochtendritueel. *Het is fris, maar toch best al lekker. Het wordt beslist een mooie dag...* Bewust nam ze de wereld in zich op. *De hemel is helder. Kijk hoe mooi die dauw op die struiken ligt...*

Ze genoot van de stilte die er op deze tijd van de dag nog was.

Even maar. Tot haar koffie en sigaret op waren. *Kom, tijd om de broodjes te controleren en Elin nog eens te roepen...*

Die kwam net haar slaapkamer uitgelopen. Haar haren stonden rechtop en er zaten dikke vegen mascara onder haar ogen. Haar gezicht en hele houding straalden grote vermoeidheid uit.

'Goedemorgen schat. Ik wilde je net nog eens komen roepen', zei Joanna, die zich bukte om de broodjes uit de oven te pakken.

'Ik heb écht geen zin om te gaan werken vandaag mam...'

Ook zonder woorden had Joanna dit al op Elin's gezicht gelezen.

De kleine glimlach die op haar gezicht verscheen verried een onderdrukte vrolijke emotie. Snel trok ze haar gezicht weer in de plooi, maar zei niets. *Ze had geen zin...*

Het herinnerde haar aan het kind dat Elin vroeger was geweest. Het kind dat zich ziek voordeed omdat ze geen zin had om naar school te gaan.

‘Ik denk dat ik me ziek meld, mam...’ Half vragend keek ze Joanna daarbij aan. ‘Kun jij voor me bellen...?’

Joanna bekeek haar dochter liefdevol. Toch gaf ze niet het gehoopte antwoord. Ze wilde het haar niet zo gemakkelijk maken. Ze was nu volwassen, en moest leren zich als zodanig te gedragen.

‘Je moet het zelf weten meid. Het is jouw keuze..., zei Joanna, ‘maar ik vind wel dat je zelf moet bellen, daar ben je oud genoeg voor...’

Ze wilde Elin bewust laten nadenken over wat ze zou gaan doen.

Elin’s gezicht betrok lichtjes bij dat antwoord, maar veranderde toen van uitdrukking. ‘Tja, het wordt wel druk vandaag, en eigenlijk ben ik nog geen keer ziek geweest sinds ik daar werk...’ Vermoeid wreef ze door haar gezicht. Een kinderlijk gebaar. Lief.

Joanna zag haar tweestrijd.

‘Ik denk dat ik tóch moet gaan. Het wordt druk, en ze hebben niemand anders die mij direct kan vervangen.’ Elin’s hard uitgesproken gedachten gingen over en weer. Afwegend tussen dat duidelijk verlangen om gezellig thuis bij haar moeder en de diertjes te blijven, en haar nieuwe verantwoordelijkheidsgevoel.

Sinds ze daar werkte was ze veranderd.

Ze was zelfstandiger geworden, energieke, volwassener.

Joanna luisterde naar haar, maar zei niets. Ze sneed de broodjes open om af te laten koelen.

‘Ik ga toch...’ Elin’s nieuwe gevoel voor verantwoordelijkheid won het uiteindelijk. Ze maakte een snelle beweging naar de ijskast voor een powerdrankje. Met een ferme beweging rukte ze het blikje open.

Na een flinke slok zette ze het op het aanrecht en liep regelrecht naar de badkamer. Bij de deur draaide ze zich nog eens om. ‘Wil jij mijn broodjes smeren mam? Zoveel tijd heb ik niet meer.’

Ze nam duidelijk de leiding.

‘Goed schat, doe ik...’

Resoluut liep Elin de badkamer in en riep even later om de schone handdoek die ze vergeten was.

Joanna bewonderde haar dochter om haar volwassenheid. Omdat ze haar niet iedere dag zag, vielen haar die veranderingen meer op, dan dat ze anders waarschijnlijk gedaan zouden hebben. Ze maakte nog een kopje koffie voor zichzelf en checkte of de broodjes voldoende afgekoeld waren om te smeren. *Had ze nog wat in dat blikje zitten...?* Joanna voelde er even aan. *Meer dan genoeg...*

‘Wat doe je straks, eet je op je werk...?, riep ze tegen de badkamerdeur die ineens open vloog. ‘Ja hoor, ik pak daar wat...’

Joanna’s hart vulde zich met liefde toen ze haar dochter bekeek.

Ze kwam perfect opgemaakt de badkamer uit, slechts gekleed in een stringetje. Het had wat komisch.

‘Kleed je maar snel aan. Ik heb je ontbijt klaar.’

Een paar minuten later zat Elin met haar bord op schoot op de bank.

Lola zat naast haar. Het diertje keek afwisselend van Elin’s gezicht,

naar het bord en terug. Háár manier om te zeggen dat ze ook wat

wilde. Elin zag het, glimlachte, en gaf haar een stukje van haar broodje.

‘Hier Beau.’ Het laatste stukje ging naar het jongste hondje. ‘Zo, nu moet ik opschieten...’

Om kwart voor acht zwaaide Joanna op het balkon voor de laatste keer haar dochter na. Elin zou na haar werk weer terug naar haar vader gaan, waar ze er sinds een paar jaar permanent woonde.

In het weekend ging ze naar een nieuwe vriend, dus voorlopig zou

Joanna haar weer een tijdje niet zien. Eigenlijk miste ze haar nu al.

Heel even gaf Joanna toe aan het weemoedige gevoel van

eenzaamheid, schudde dat resoluut van zich af, trok haar schouders

op en liep naar binnen. Het was hoe Elin het wilde...

Joanna kon die keuze slechts respecteren en accepteren.

3

HOOFDSTUK

Nadat Elin weg was, kelderde Joanna's humeur weer behoorlijk. Ook al had ze geprobeerd dat gevoel van weemoed en eenzaamheid van zich af te slaan, helemaal lukte dat niet. *Het heeft niet alleen met Elin te maken. Ik voel me leeg van binnen. Liefdeloos haast...*

Tóch was ik in staat Elin lief te hebben vanmorgen...

Gek, is dat gevoel daarna ontstaan? Hebben ze dat nu net pas aan me gehangen? Je zou het denken...

Maar waarvoor dan nú weer...?

Automatisch gingen haar gedachten naar de onzichtbare wezens, en dat vreemde spel waar ze blijkbaar 'ergens' in speelde.

Ik heb geen zin om me te douchen...

In haar kleerkast zocht ze naar iets dat bij haar humeur paste. Een makkelijke jeans met 'n lekkere grote trui. Groot genoeg om er veilig in weg te duiken. Ze rommelde tussen de spijkerbroeken op zoek naar haar lievelingsbroek.

Een flinke ochtendwandeling doet vast wonderen...

Dat was in elk geval een positieve gedachte.

Met haar kleren onder haar arm vertrok ze naar de badkamer.

Gek, dat gezicht dat me aanstaart lijkt even leeg als ik me voel.

Vermoeid en vreugdeloos...

Ze rechte haar schouders. *Kom, als ik hier in blijf hangen wordt het de hele dag niks...* Ze liet de koude waterstraal even lopen en begon zich

toen te wassen. Het ijskoude water en de lavendelgeur gaven haar een fris gevoel en brachten haar levendigheid weer een beetje terug.

Even later kwam ze iets positiever uit de badkamer. *En nu een lekkere wandeling...* 'Lola, Beau..., kom meisjes...' riep ze energiek.

Op de hoek van de straat wilde Lola al niet meer verder. Joanna trok zacht aan haar riempje. *Zou ze oud beginnen te worden...? Een beetje in beweging blijven is waarschijnlijk juist goed voor haar...*

Ze trok nog eens zachtjes aan het riempje, en met tegenzin liep Lola verder. Het was niet echt koud, en de buitenlucht deed Joanna goed.

De frisse ochtendlucht raakte zachtjes haar gezicht. Genietend stak ze dat omhoog. *Aangenaam...* Ze ademde een paar keer achter elkaar overdreven diep de buitenlucht in.

Na een minuut of vijf lopen begon Lola het zelfs lekker te vinden.

Misschien is het geen ouderdom. Misschien heeft ze gewoon geen zin.

Diertjes zijn soms net als mensen. Ze hebben zo hun humeurtjes...

Joanna's gedachten gingen naar Elin. Heel even trilde haar lip

licht, maar duwde de gedachten en emoties toen vastbesloten van zich af. *Dit heeft geen zin. Laat los... Waarschijnlijk ben ik er nu al helemaal*

gevoelig voor... Weer haalde ze een paar keer overdreven diep adem.

Uiteindelijk wandelde ze een heel eind met de hondjes. De kilte en de rust van de morgen deden haar écht goed.

Onder de wandeling, dacht Joanna na over het boek dat ze aan het schrijven was. Al dagen liep ze met een sterk innerlijk gevoel rond dat ze iets, anders wilde doen. Helaas wist ze alleen nog niet precies wat dat was, dat iets. *Het is de vraag of dat gevoel werkelijk met mijn boek te maken heeft, of met iets anders. Iets innerlijks...*

Gelaten slaakte ze een zucht. *Waarschijnlijk zou ik er over na kunnen denken tot ik een ons weeg, maar zie ik het nu toch niet. Ik zit hier al een week in. Wanneer is dat eindelijk eens gedaan...?*

Haar gedachten vlogen terug naar de week die achter haar lag.

Het was geestelijk onnoemelijk zwaar geweest. Haar brein had overuren gemaakt, en haar niet de rust gegeven waar ze zo hevig naar verlangde. De cijfers, liedjes, losse woorden, en op- en aanmerkingen

over haar, en het proces dat ze doorliep, waren dag en nacht doorgedaan.

Pas als ze in slaap viel, was het eindelijk echt stil geweest in haar hoofd. Zo gauw ze ook maar éven wakker werd van iets, had haar hoofd zich meteen weer met allerlei geluiden gevuld. Het gevolg hiervan was, dat ze tegen de morgen vaak uren wakker had gelegen, luisterend naar een overactief brein, kijkend naar beelden die voor haar derde oog opdoemden.

Afgelopen week had het woord 'despair', waar ze de betekenis niet eens van kende, herhaaldelijk tussen de woordenstroom opgevangen. Nieuwsgierig had ze de Nederlandse vertaling van het woord opgezocht. Radeloosheid, vertwijfeling, wanhoop. Zo had het dus ook gevoeld. Akelig. Zeker door het kwaadaardige karakter ervan. *Volgens mij is dat begonnen toen ik dat zwarte Boeddha hoofd in de etalage heb zien liggen...*

Dat was ook weer zoiets. Sinds Joanna hier woonde, liep ze elke dag met de hondjes langs de tweedehands winkel in haar straat. Op een gegeven moment was haar opgevallen dat daar wel erg vaak de etalage veranderd werd. Toen ze er op een morgen naar stond te staren had ze ineens geweten waarom. De spullen die iedere keer veranderd werden, hadden iets met dat spel of verhaal 'ergens' te maken. Waar dat dan ook zijn moest.

Ze voelde het, wist het.

Het leek of dit haar iets moest duidelijk maken, maar eerlijk gezegd deed het dat niet. Een onwetende weet niet waar te kijken natuurlijk. Joanna had dit soort tekens of wegwijzers van de Vader eenvoudigweg hintten genoemd.

'Wel handig, zo'n drie huizen van je eigen flat af...'

'Als je weet wat je ermee moet tenminste...'

Ze hoorde de sneer in haar hoofd, die weer de toon wilde zetten van deze nieuwe dag. *Ik ben er nog steeds niet doorheen...*

Een geluk dat Elin er geen last van heeft gehad. Voor hetzelfde geld had ik dit op haar geprojecteerd...

Joanna twijfelde. *Kwam het ook wel door die zwarte Boeddha, of was het door dat vreemde kruis gekomen dat ze gezien had...?*

Dat vreemde kruis had aan de zijkanten gekrulde uiteinden gehad. Tussen elke horizontale en verticale balk had een naam geschreven gestaan. Die van haar ex-man, een ex-vriend, en twee ex-collega's.

Deze personen stonden allemaal voor negativiteit in haar leven.
Gevoelsmatig, door het ervaren met hen.

Het gekke was, dat ze hún stemmen in haar hoofd hoorde.

Zo liefdeloos als ze zich tegenover haar gedragen hadden in het verleden, zo liefdeloos klonken ze ook in haar hoofd.

Hoe het allemaal werkte wist Joanna ook niet. Ze was zo in dit leven gerold toen de Vader zich had aangediend. Wat ze wel wist was dat het een eenzame weg was. Ze kon er met niemand over praten.

Dit zou niemand haar geloven.

‘De wonderen van de Vader...’

De sneer in de stem sprak boekdelen, maar Joanna luisterde er niet eens bewust naar. Haar gedachten waren nog steeds bij wat ze had meegemaakt de afgelopen week. Vooral omdat ze moeilijk kon loslaten wat voor haar zo onlogisch leek.

Die dingen zijn allemaal uit mijn verleden. Wat moet ik er nu nog mee. Ik heb het hen toch allemaal al vergeven...? Joanna zuchtte. Nadenken over wat ze toch niet kon weten had ze al meer dan genoeg gedaan.
Wat maakt het ook uit. Zwart is zwart...

Dat nadenken daarover maakt me op dit moment ook niet vrolijker...

Toch wilde ze ook weten wat er aan de hand was. Om te weten hoe je met iets om moet gaan, moet je eerst weten wat het is, en daar probeerde ze dus in haar denkwereld achter te komen.

Wacht eens even... Er schoot haar nu iets te binnen. Een zin die ze enkele dagen geleden in haar hoofd gehoord had.

‘Though I walk through the valley of evil, I will not fear.’

Door haar overactieve brein had ze het weer vergeten.

Die zin had er vast mee te maken. Waren het soms een paar programma’s tegelijkertijd, en ook nog allemaal zwart...?

Weer een diepe zucht. Gelaten deze keer. *Het is zwaar...*

Vooral die neerslachtigheid...

Het lijkt wel of ik een complete tegenstelling moet leven van wat ik werkelijk ben. Dat hóef ik ook niet leuk te vinden...

Toen de hondjes stil stonden, besepte ze pas dat ze weer voor de voordeur van haar flat stond. Ze had zich tijdens het wandelen volledig aan haar gedachten overgegeven, en op de automatische piloot verder gewandeld.

Hoezo, totaal onbewust bezig zijn... Onzeker keek ze om zich heen. Is het wel mijn eigen flatgebouw...?

4

HOOFDSTUK

Joanna was op weg naar het gemeentehuis om haar nieuwe identiteitskaart op te gaan halen. Ze zat nog geen vijf minuten in de auto toen ze een stem in haar hoofd hoorde. Ze schrok door het onverwachte geluid.

‘Klaar voor vertrek...’

In gedachten verzonken reed ze verder. *Waar moest dat vertrek naar toe gaan...?*

Een geschreven tekst doemde op, vlak voor haar gezicht.

Géén identiteitskaart.

Je hebt een paspoort nodig.

Je gaat binnenkort naar Amerika.

Deze tekst moest haar blijkbaar de uitleg geven die ze nodig had.

Helaas begreep Joanna er niets van. *Amerika... Ik heb niet eens het geld voor een paspoort, en zeker niet voor een ticket naar Amerika.*